

Specializētās tiesas - Skotija

Šajā lapā ir sniegta informācija par dažām Skotijas specializētajām tiesām.

Administratīvās tiesas

Ar 2007. gada Tribunālu un tiesu izpildes likumu tika izveidota vienota atsevišķa struktūra lielākajai daļai tribunālu, kas bija rezervēti Apvienotās Karalistes valdībai, un tā tika sadalīta Pirmā līmeņa tribunālā un Augstākajā tribunālā. Gan Pirmā līmeņa tribunālam, gan Augstākajam tribunālam ir atsevišķas palātas, kas izskata atšķirīgas lietas, bet tām ir līdzīgas jurisdikcijas. Sīkāka informācija par tribunāliem ir atrodama [Vīņas Majestātes Tiesu un tribunālu dienesta](#) tīmekļa vietnē.

Ar 2014. gada Tribunālu (Skotija) likumu ir izveidots vienots Skotijas Pirmā līmeņa un augstākais tribunāls. Pirmie tribunāli jaunajā struktūrā tika iekļauti 2016. gada 1. decembrī.

Saskaņā ar 2016. gada Skotijas likuma 39. pantu ir atļauts Skotijai nodot vairāku rezervētu tribunālu pārvaldību un vadīšanu.

Apvienotās Karalistes Pirmā līmeņa tribunāls

Apvienotās Karalistes **Pirmā līmeņa tribunāls** ir vispārējs tribunāls, kura galvenā funkcija ir izskatīt pārsūdzības par tribunāla jurisdikcijā esošiem valdības lēmumiem. Noteiktās jomās tā jurisdikcijā ietilpst visa Apvienotā Karaliste, ieskaitot Skotiju. Pirmā līmeņa tribunāls pašlaik ir sadalīts septiņās palātās:

- Sociālo tiesību palāta;
- Veselības, izglītības un sociālās aprūpes lietu palāta;
- Kara pensiju un bruņoto spēku atlīdzības lietu palāta;
- Nodokļu lietu palāta;
- Vispārīgā reglamentējošā palāta;
- Imigrācijas un patvēruma lietu palāta;
- Īpašuma lietu palāta.

Apvienotās Karalistes Augstākais tribunāls

Apvienotās Karalistes **Augstākais tribunāls** izspriež galvenokārt (bet ne tikai) pārsūdzības, kas izriet no Apvienotās Karalistes Pirmā līmeņa tribunālā pieņemtiem lēmumiem. Tā ir augstākā lietvedības tiesa, kam ir arī pilnvaras konkrētos apstākļos izspriest pārskatīšanas lietas.

Apvienotās Karalistes **Augstākā tribunāla** sastāvu veido:

- Administratīvo apelāciju palāta;
- Zemes lietu palāta;
- Nodokļu lietu un kancelejas palāta;
- Imigrācijas un patvēruma lietu palāta.

Raksturīga tribunālu iezīme ir to speciālās zināšanas par pārsūdzību priekšmetu. Saskaņā ar struktūru tiesneši ir eksperti to jurisdikcijas tiesībās, savukārt locekļi, kuri nav tiesneši, ir profesionāli kvalificēti vai ar kvalificētu pieredzi savā jomā. Palātas individuālu pārsūdzības veidu izskatīšanai ir dažādas atkarībā no pārsūdzības priekšmeta.

Darba strīdu tribunāls un Darba strīdu apelācijas tribunāls

Darba strīdu tribunāls un Darba strīdu apelācijas tribunāls ir ārpus vienotās tribunālu struktūras, bet tos atbalsta *HMCTS*. Tie veic administratīvos uzdevumus, kas nepieciešami, lai varētu noteikt prasības Darba strīdu tribunālam un vēlākas pārsūdzības Darba strīdu apelācijas tribunālam. Skotijai ir atsevišķs Darba strīdu apelācijas tribunāls.

Skotijas tribunāli

Skotijā ir vairāki tribunāli. Lielāko daļu tribunālu vada atsevišķs priekšsēdētājs, un katram no tribunāliem ir dažādas izpildes pilnvaras. To jurisdikcijā ir dažādi jautājumi, sākot ar pārsūdzībām attiecībā uz soda naudām, kas noteiktas par automašīnu neatļautu novietošanu, līdz pat lietām par tādu personu obligāto ārstēšanu un brīvības ierobežošanu, kam ir smaga garīga slimība.

Pārsūdzības par Skotijas tribunālu lēmumiem izskata Skotijas civiltiesas, un tās var izskatīt arī Šerifa tiesa un Augstākā civillietu tiesa.

Skotijas tribunālu reforma

Ar 2014. gada Tribunālu (Skotija) likumu tika izveidota integrēta Skotijas tribunālu divlīmeņu struktūra. Skotijas augstākais tiesnesis — Lords—priekšsēdētājs — vada jaunās struktūras līdzīgi kā iepriekš aprakstīto Apvienotās Karalistes modeli. Lords—priekšsēdētājs vairākas funkcijas ir deleģējis Lēdijai Smitai, kura iecelta par Skotijas tribunāla priekšsēdētāju. Augstākais tribunāls būs atbildīgs par lielāko daļu pārsūdzību par Pirmā līmeņa tribunāla lēmumiem, un tādējādi šīs pārsūdzības vairs nebūs tiesu jurisdikcijā. Pirmā līmeņa tribunāla un Augstākā tribunāla pārvaldību īsteno **Skotijas Tiesu un tribunālu dienests**. Tribunāli pakāpeniski kļūs par Skotijas tribunāliem. Pirmā pārveide tika sākta 2016. gada decembrī.

Tribunālu prakse

Kopumā Apvienotās Karalistes un Skotijas tribunālos procedūra parasti nav tik formāla kā citās tiesās. Tribunāla locekļi var būt speciālisti vai eksperti bez juridiskās izglītības, piemēram, ārsti vai citi speciālisti, tomēr priekšsēdētājs gandrīz vienmēr ir ar juridisko izglītību.

Skotijā administratīvo tiesību jautājumus (no pareizas tiesību piemērošanas viedokļa) izskata **Augstākā civillietu tiesa**. Plašāka informācija par Skotijas tribunāliem atrodama Skotijas Tiesu un tribunālu tīmekļa vietnē.

Specializētās tiesas

Ja **Skotijā** civillietas vai krimināllietas rezultātā rodas aizdomas par konstitucionālo tiesību aizskārumu saistībā ar varas nodošanas vienošanos (piemēram, cilvēktiesību pārkāpumu), nolēmumu šādās lietās var pieņemt Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa.

Šerifa personiskā aizskāruma lietu tiesa

Šī tiesa tika izveidota 2015. gada 22. septembrī, lai tā darbotos kā valsts speciālo zināšanu centrs personiskā aizskāruma lietās. Personiskā aizskāruma lietas var ierosināt tiesā, ja prasības summa pārsniedz 5000 £. Pusēm ir arī iespēja ierosināt personiskā aizskāruma lietas par jebkādu prasības summu vietējā Šerifa tiesā. Īpašs noteikums paredzēts attiecībā uz lietām par personisko aizskārumu darbvietā — prasības par summu vairāk nekā 1000 £ var ierosināt Šerifa personiskā aizskāruma lietu tiesā, savukārt lietas par personisko aizskārumu darbvietā, ja prasības summa ir līdz 1000 £, var nodot Tiesai, ja vietējā Šerifa tiesa uzskata, ka tās ir pietiekami svarīgas vai sarežģītas. Kopš 2015. gada 22. septembra Augstākā civillietu tiesa vairs nevar izskatīt personiskā aizskāruma lietas, ja prasības summa ir mazāka par 100 000 £.

Citas tiesas:

- [Lauvas lorda tiesa](#) — izskata ar heraldiku saistītus jautājumus;
- [Skotijas Zemes tiesa](#) — izskata strīdus starp nekustamo īpašumu īpašniekiem un nomniekiem.

Saistītas saites

 [Viņas Majestātes Tiesu un tribunālu dienests](#)

 [Lauvas lorda tiesa](#)

 [Skotijas Zemes tiesa](#)

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas

nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 28/05/2020